

Výroční zpráva Ligy ekologických alternativ za rok 2010

*(Schváleno výroční členskou schůzí LEA 25. března 2011 v Praze,
zprávu o činnosti přednesl Karel Merhaut, výkonný místopředseda sdružení,
zprávu o hospodaření Jiří Dvořák, ekonom sdružení).*

A. Zpráva o činnosti v roce 2010

V uvedeném roce vyplynul rozsah působení našeho občanského sdružení stejně jako povaha, četnost a ohlas aktivit a výstupů práce z těchto faktorů:

- úspěšně až nadstandardní naplňování úkolů LEA na „hlavním pracovním poli roku“ - v Evropské lize obnovitelné energie v rámci projektu RES Champions league, podpořeného z programu Inteligentní energie pro Evropu
- stagnace parametrů, přínosů a tím i ohlasu české solární ligy ovlivněná agresivní a demagogickou kampaní vládních struktur a jimi dezorientovaných nesoudných médií proti OZE a zejména fotovoltaice, jejíž boom tyto struktury nezvládly uvážlivě a včas regulovat
- zužování personálního zajištění rozvojových agend LEA (nové granty, fundraisng, plnění měřitelných ukazatelů v projektech, kreativita ...) i při jinak stabilizované velikosti pracovního týmu

1. ŘEŠENÉ PROJEKTY

1.1. Solární liga ČR (7. ročník)

Již „zajeté“ osvětově-poradenské poměrování obcí a měst ve vybavenosti zařízeními na využití energie Slunce jsme v tomto roce již mohli provozovat s podporou SFŽP. To se projevilo ve zvládnutí plánované četnosti většiny výstupů (tři vydaná čísla zpravodaje Solárko, pět SolarVideoFestů s besedou, dvě exkurze po instalacích...). Lze to ocenit zejména za situace, kdy byly zmíněnou antikampaní velkoenergetické lobby „vybuzeny“ negativní náhledy významné části veřejnosti vůči zelené energetice a vystupovat v této době na obranu či dokonce v zájmu perspektiv OZE znamenalo vždy pracnější zajišťování odezvy, auditoria nebo účastníků akcí, čtenářstva apod.

Souběžně se projevil také vliv finanční krize a všeobecných snah o úspory, což LEA zaznamenala v podobě značně snížené ochoty firem z oboru podpořit projekt solární ligy finančně v roli patrona, příp. si zadat inzerci v Solárku či na webech LEA. Rovněž se tato skutečnost podepsala na nutnosti zrušit pro malý zájem (i přes snížené vložné) dvě připravené exkurze po atraktivních solárních a dalších instalacích v Německu. Podařilo se však uskutečnit alespoň půldenní vnitrostátní exkurzi plně obsazeným autobusem ze solární konference v Kroměříži na největší termický systém v Rusavě (spojenou s projektem z CD a DVD LEA formou SolarVideoFestu). Tento typ - v solární lize dříve nevyhledávanějších - aktivit byl završen v samém závěru roku pracovní exkurzí novinářského minitýmu do slovenského Žiaru nad Hronom k přednímu evropskému výrobci kolektorů Thermosolar a návazně po instalacích na Uherskohradištsku.

V průměrné míře jsme průběžně zajišťovali i zpravodajství o soutěži a souvisejícím dění v oboru ve vybraných médiích, v Solárku i na webu solarniliga.cz.

V evidovaných parametrech domácí solární liga zaznamenala další růst, byť omezený. Počet sídel „ve hře“ stoupl sice téměř o stovku na 719, termické systémy v soutěži narostly však jen o něco přes 2 000 m², fotovoltaické pak o 11 MW - na celkových 46 MW. Uvážíme-li však, že v daném roce přibýlo řádově 1 500 MW nových solárních elektráren (a jejich celkový instalovaný výkon dosáhl 1920 MW), je zřejmé, že jich soutěž podchycuje jen zlomek. Hlavním vysvětlením tu je fakt, že při závodě s časem, šlo při budování nových zdrojů investorům především a často „jen“ o spuštění elektráren do konce roku za ještě výhodných podmínek. Nikdo nehodlal věnovat čas jejich registraci v „pouze osvětové“ solární lize, zvláště v ovzduší zvýšené averze mnoha úřadů i laiků vůči těmto zdrojům, kdy většina investorů přestala mít zájem své aktivity jakkoliv zviditelňovat, což je smyslem naší soutěže...

Klima určité stagnace i deziluze během roku postihlo i solární termiku, zvláště po zastavení programu Zelená úsporám na SFŽP, z něhož byl solární ohřev vody dosud dotačně podporován. To rovněž zájmu o přihlášky do solární ligy nepřidalo.

Zpomalený rozvoj soutěže i utlumení jejích propagačních přínosů podtrhují nutnost vyhodnotit v nadcházejícím roce její další perspektivu. Učinit je to třeba nejen ve vazbě na změněnou pozici sektoru OZE ve veřejném prostoru, kde již na straně jedné netřeba o možnostech rozmachu čisté energetiky příliš přesvědčovat, na straně druhé však bude patrně sektor právě vůči blokujícím snahám protíváhu až obranu potřebovat. Posouzení bude však nutné také v kontextu zatím nejasné budoucnosti navazující Evropské ligy obnovitelné energie (jejíž podpora z programu IEE končí srpnem 2011), tak zejména ve vazbě na očekávanou proměnu personálního zázemí i směřování LEA.

Projekt byl ukončen s koncem roku s tím, že rozhodující úkoly a výstupy byly přes zmíněné potíže splněny a vytvořeny, byť se - především z časových a kapacitních důvodů - podařilo plně vyčerpat jen cca 85 % sjednané podpory, tj. cca 620 000 Kč.

1.2. Projekt Evropské ligy obnovitelné energie - 2. ročník (RES Champions league, grant Intelligent energy for Europe)

Projekt s názvem **RES Champions league**, usilující o přenos zkušeností na poli OZE a zejména energie Slunce a biomasy mezi evropskými obcemi a městy a též o propagaci sektoru zelené energetiky, rozvíjí LEA s dalšími partnery ze šesti zemí od září 2008.

Od dubna 2010 se tak děje v rámci druhého ročníku soutěže. Druhým ročníkem jsme rozvíjeli i projektem iniciovanou **Biomass-ligu ČR** jako klání sídel ve využívání energie biomasy formou evidence a prezentace komunálních obecních a skupinových výtopen.

LEA jako garant jednoho z šesti pracovních sektorů projektu se během roku 2010 podílela na všech úkolech jako jeden z neaktivnějších účastníků, což dokládá i portál soutěže www.res-league.eu.

Uspořádat se v rámci projektu podařilo lokální konferenci v dubnu v Plzni, zaměřenou na aktuální problémy obecních

Výroční zpráva Ligy ekologických alternativ za rok 2010

výtopen na biomasu v ČR, národní workshop k TOP-projektům české i evropské ligy v červenci v Kroměříži a obdobnou konferenci v listopadu při veletrhu Aquatherm v Praze s dobrými příklady OZE ze zahraničí i reflexí akutních problémů se zadušeným boomem i stop-stavem v připojování nových zdrojů na úseku fotovoltaiky.

Aktivity LEA opět doplnila publicitou materiálů a příkladů dobré praxe na evropské webové stránce EU-ligy, v rámci tzv. newsletterů, v číslech Solárka i v některých médiích.

1.3. Biomas-liga ČR (2. ročník)

Soutěž tohoto názvu, která je v ČR poněkud ve stínu známější solární ligy, během roku podstatně stagnovala (a k podstatnému rozšíření počtu v ní registrovaných sídel došlo krátce po skončení tohoto roku). Ke konci prosince nadále setrvalo množství zúčastněných sídel na počtu jedenácti. Dění vsoutěži i na tomto poli u nás jsme příležitostně, zejména při akcích LEA, komentovali. Průběžně se některá sídla objevovala i v první desítce evropské soutěže, vesměs mezi obcemi a městy Itálie, která v této divizi ligy dominuje.

1.4. Sedmnáctý ročník Biojarmarku ekofarem a Dožínkových slavnosti - Praha, Toulcův dvůr, 17.-18. září 2010 (podpora MZe)

Ročník proběhl úspěšně, na straně jedné s rekordním počtem bioprodejců (přes 60!), na straně druhé s menším počtem účastníků (cca 4 000) oproti minulému roku. Koncepce této prestižní a v ČR svého druhu největší přehlídky českých ekozemědělců a nabídky biopotravin vůbec tentokrát stavěla na zdůraznění faktu, že v čase módního boomu farmářských trhů přináší tento náš přidanou hodnotu svou specializací výhradně na biokvalitu produktů, a to už 17 let!

I letos počet přihlášených prodejců již v podstatě narážel na kapacitní možnosti (značně velkého) areálu Toulcův dvůr v Praze 10, kde se akce již po sedmé konala za bezproblémové spolupráce se zdejšími občanskými sdruženími. Obecně se na prodejních pultech dle očekávání objevila patrně dosud nejširší paleta BIOzboží v historii podobných akcí. Opět nechyběly novinky, dále vzrostla nabídka nejžádanějších produktů (biozelenina, kozí sýry, dýně hokaidó, biochuťovky, biovína, škála tzv. suché produkce...).

I tentokrát jsme zařadili besedy s experty na dětskou výživu (+ poradenský koutek), které vedli specialisté MUDr. Soňa Hájková a RNDr. Petr Fořt, CSc. Bylo zde možno získat i příslušnou literaturu. Trendy zdravé výživy dětí jsme podtrhli též průběžnou propagací a šířením informačních materiálů k projektu „Bioškoly - zavádění biopotravin do škol a předškolních zařízení“, který realizuje společnost Country Life.

Setkání ekozemědělců s jejich zákazníky a příznivci vyvrcholilo v sobotu tradičním dožínkovým průvodem a veselící s folklórními dětskými muzikami.

Biojarmark byl opět příznivě hodnocen (na rozdíl od úrovně některých farmářských trhů) jak prodejci, kteří zde docílují nejlepších tržeb ze všech akcí Měsíce ekologického zemědělství a biopotravin, tak návštěvníky. Nechyběli mnozí V.I.P. ani novináři.

Akci, podpořenou tentokrát pouze MZe ČR, nikoliv Magistrátem hl.m. Prahy, lze hodnotit jako úspěšnou i přes dílčí snížení návštěvnosti oproti předchozímu rekordnímu ročníku.

2. VÝVOJ PERSONÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK PRÁCE LEA

Úroveň práce sdružení v tomto roce příznivě ovlivnilo plné rozvinutí prací na projektu EU-ligy OZE a jeho souběh i dílčí možné vzájemné doplňování až umocňování aktivit s tématicky vhodně navazujícím projektem tuzemské solární ligy. Kombinace obou projektů přispěla jak ke stabilizaci základního pětičlenného pracovního týmu LEA, tak zčásti i k zajištění nezbytného obousměrného kofinancování těchto projektových aktivit.

Přesto vzhledem k jejich plnému rozvinutí docházelo i při posílení nejvytíženějšího jádra týmu ze dvou na tři osoby (z nichž však dvě se práci v LEA mohly věnovat jen na úrovni cca půlsvazku, resp. dvoutřetinového úvazku) k našemu častému konfrontování s hranicemi časových možností. Při maximálním nasazení v podmínkách častého přetížení i odvracení hrozby časových skluzů tak nezbyvaly prostor, síly ani chuť k zajišťování nových agend umožňujících perspektivní rozvoj organizace po roce 2011.

Skutečnost se projevila i v útlumu kreativních podnětů ke zkvalitňování vytvářených produktů a konaných akcí.

Fakt nijak nezměnilo ani průběžné zapojování několika dalších spolupracovníků, nejčastěji studentů či absolventů, do práce LEA. Jejich logické výpadky v čase zkoušek, vesměs právě v době akcelerace či finalizace projektových výstupů, dosud malá zkušenost s náročnějšími agendami v neziskovém sdružení a přiznejme i neochota s ním výrazněji spojit svou profesní budoucnost, bránily tomu, aby se nejmladší část našeho týmu stala zárukou perspektiv LEA v budoucnosti. I v tomto roce tak naše organizace využívala ke kvalifikovanější práci starší, byť se jen příležitostně se zapojující, členy.

S hledem na výše uvedené nezahájila LEA v tomto roce žádné rozvojové aktivity, nevypracovala nové projekty a nepodala žádné nové grantové žádosti.

Pro rok 2011 tak je nutno počítat jen s vyvrcholením a faktickým doběhem projektu evropské ligy (k srpnu 2011), s tradičním biojarmarkem (v září), konaným vzhledem k rozpočtovým škrťům na MZe ČR patrně v úsporné podobě v podmínkách rozpočtu kráceného o 50 % a s administrativním a finančním dotažením všech tří projektů (do konce roku 2011). V této fázi pak ve vztahu k aktuální personální i finanční situaci a na podkladě výroční zprávy za rok 2011 budou členové LEA rozhodovat v jaké podobě a s jakou perspektivou vstoupí organizace do 18. roku svého trvání.

Působení našeho sdružení v roce 2010 lze tak shrnout konstatováním, že stanovené úkoly byly i díky stabilizaci týmu LEA v rozhodující míře splněny (v EU-lize s úrovní nadstandardní, v solární lize a u biojarmarku standardní), avšak nebyly už vytvářeny předpoklady pro další rozvoj aktivit, což organizaci završením roku 2011 postaví před zásadní rozhodnutí o její další budoucnosti.

Projekty LEA v roce 2010 podpořily tyto organizace:

**Intelligent energy for Europe,
Ministerstvo zemědělství ČR,
Thermo/solar, JH Solar, HiTechSolar.
Všem děkujeme!**

Výroční zpráva Ligy ekologických alternativ za rok 2010

B. Zpráva o hospodaření v roce 2010

Rozsah činnosti naší neziskové organizace vyjádřený finančními ukazateli se v posledních letech udržoval na přibližně stejné úrovni, což bylo ovlivněno plněním projektu Evropské ligy obnovitelné energie ze zdrojů EU a tradičními akcemi a aktivitami LEA (Biojarmark, časopis Solárko, weby...). Nemalý vliv na objem prací měl i dobíhající projekt orientovaný na nadstavbové činnosti tuzemské solární ligy podpořený Státním fondem životního prostředí (SFŽP). Negativně ovlivnily plnění celé škály našich osvětových aktivit důsledky finanční krize a z ní plynoucí úsporná opatření u všech našich stálých i potenciálních partnerů.

Celkové **výnosy** našeho hospodaření dosáhly **1 589 011 Kč**, meziročně vzrostly o 62 013 Kč. Na této změně se zejména podílely:

- **Přijaté příspěvky**, z nichž největší část připadly na projekty (celkem 784 706 Kč, z toho EU-grant 535 728 Kč).
- **Příjmy z propagace** (187 953 Kč) nepřekročily zákonem stanovený limit spojený s povinností zdanění a byly o 40 % nižší oproti minulému roku.
- **Prodej majetku** (45 000 Kč) - tj. jest karavanu, který LEA již dlouhodobě nevyužívala.
- **Prodej produktů** (9 090 Kč), který ve srovnání s minulými lety výrazně oslabil.

Celkové **náklady** dosáhly **1 674 710 Kč**, meziročně vzrostly o 131 197 Kč. Hlavní vybrané položky se podílely následovně:

- Nejvíce prostředků bylo čerpáno v rámci **ostatních služeb** (1 382 501 Kč), které se dále vnitřně členily do šesti subpoložek: režie (122 536 Kč), poštovné (3 431 Kč), nájem-ubytování (46 581 Kč), doprava (162 333 Kč), služby připadající na tvorbu produktů (5 000 Kč) a služby související s hlavní činností (1 042 619 Kč).
- **Režijní náklady** se dále podařilo snížit, u telekomunikací např. přechodem k levnějšímu operátorovi.
- **Mzdové náklady** se nepatrně zvýšily na 106 497 Kč. Částka zohledňuje jen krátkodobé pracovní poměry formou dohod o provedení práce. Krom toho existují i výdaje v rámci ostatních služeb poskytovaných týmem dlouhodobých spolupracovníků LEA (cca 600 000 Kč). Celkové personální náklady pak odpovídají **ekvivalentu plných hlavních pracovních poměrů téměř čtyř osob** v neziskovém sektoru.

Poměr mezi stavem závazků a pohledávek v účetnictví a jejich strukturou se během roku výrazně neměnil, pouze koncem roku došlo ke krátkodobému navýšení neuhrazených přijatých faktur.

Výše závazků k 31. 12. 2010 se téměř zdvojnásobila oproti předchozímu roku na **299 653 Kč**. V převážné míře byl nárůst ovlivněn finalizací činností v závěru roku, zejména u končícího projektu Solární liga III. u SFŽP, při souběžném plnění EU-grantu.

Stav pohledávek k 31. 12. 2010 se mírně snížil ve srovnání s koncem roku 2009, jejich hodnota činila **99 250 Kč**. Převažovaly pohledávky za poskytnuté služby, téměř vždy se jednalo o vydané faktury v době splatnosti.

Naprostá většina závazků i pohledávek byla uhrazena na začátku následujícího roku.

ROZVAHA V Kč (období 01.01.2010 – 31.12.2010)

aktiva	počáteční stav	konečný stav
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	72 180	72 180
Výrobky	341 559	200 811
Pokladna	92 838	22 733
Bankovní účty	12 159	320 806
Odběratelé	108 822	99 250
Jiné pohledávky	18 080	0
Příjmy příštích období	237 834	220 945
celkem aktiva	883 472	936 724
pasiva	počáteční stav	konečný stav
Oprávký k drob. dl. hmotnému majetku	72 180	72 180
Dodavatelé	161 047	299 653
Přijaté zálohy	13	2 013
Zaměstnanci	0	2 860
Daň	13 191	6 756
Hospodářský výsledek ve schval. řízení	7 168	0
Nerozd. zisk, neuhr. ztráta z let minulých	629 873	637 041
celkem pasiva	883 472	1 020 502
Rozdíl – HV ve schvalovacím řízení		-85 698

VÝSLEDOVKA V Kč (období 01.01.2010 – 31.12.2010)

spotřeba materiálu	10 460
prodané zboží	140 748
cestovné	450
náklady na reprezentaci	7 442
ostatní služby	1 382 501
mzdové náklady	106 497
ostatní pokuty a penále	6 950
úroky	2
kurzové ztráty	7 366
jiné ostatní náklady	11 094
prodaný majetek	1
poskytnuté příspěvky	1 200
celkem náklady	1 674 710
tržby za vlastní výrobky	9 090
tržby z prodeje služeb	499 953
úroky	37
kurzové zisky	5 724
tržby z prodeje majetku	45 000
přijaté příspěvky	1 024 707
přijaté členské příspěvky	4 500
celkem výnosy	1 589 011
zisk (-ztráta)	-85 698
rentabilita (%)	-5,12

Hospodaření za rok 2010 skončilo **ztrátou ve výši 85 698 Kč**. Celkovou výši dosaženého výsledku ovlivnily převážně výpadky některých příjmů (nižší tržby za prodej produktů a tržby z prodeje služeb). Ztráta byla finančně kryta z peněžních prostředků minulých let, zejména pokladny.

Všechny ukazatele hodnocení dokládají, že i ve stížených podmínkách lze považovat hospodaření LEA v roce 2010 za stabilizované. Uskutečněné finanční toky umožnily splnit předepsanou výši spoluúčasti v obou hlavních projektech.

Během roku 2011 lze však očekávat zkomplikování finanční situace organizace. K podzimu 2011 skončí hlavní evropský grant, u něhož LEA dosud přijala dvě třetiny očekávané dotace. Vzhledem k tomu, že závěrečnou splátku dotace lze očekávat až po vyhodnocení závěrečných zpráv všech partnerů projektu donátorem (jistě v řádu měsíců), bude patrně nutné k řádnému naplnění zbývajících úkolů projektu využít veškeré jiné příjmy a zdroje LEA, včetně krátkodobého úvěru. Výhodou v této situaci však bude, že celkový objem povinné spoluúčasti v projektu, tedy i té připadající na úkoly roku 2011, byl již splněn.